

Behandeld door:
A.A. Kits
Telefoonnummer: 14 0515

Uw kenmerk: mail 3 juli 2023

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Cluster Mijnbouw Vergunningen
T.a.v. dhr. B. Straatman
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC DEN HAAG

Ons nummer: U23.024081

Sneek, 1 augustus 2023

Verzonden 01 aug 2023

Onderwerp: aanvraag wijziging instemmingsbesluit Winningsplan Oppenhuizen

Geachte heer Straatman,

Met uw e-mail van 3 juli 2023 stelt u ons in de gelegenheid advies uit te brengen over de aanvraag tot wijziging van het instemmingsbesluit Oppenhuizen. Vermilion heeft de staatssecretaris hierin verzocht artikel 4 in het instemmingsbesluit te wijzigen en het voorschrift voor een representatieve nulmeting te vervangen door een voorschrift voor het plaatsen van extra versnellingsmeters en daarmee het uitbreiden van het seismisch monitoringsnetwerk van het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI). De staatssecretaris heeft een conceptwijziging van het instemmingsbesluit opgesteld conform het voorstel van Vermilion. Het gasveld Oppenhuizen ligt in de provincie Fryslân, de gemeente Súdwest-Fryslân, het verzorgingsgebied van het Wetterskip Fryslân en binnen de grenzen van de winningsvergunning Zuid-Friesland-III.

Wij zijn tegen gaswinning

De zorgen en het wantrouwen onder de inwoners in gaswinningsgebieden zijn groot. Wij blijven opkomen en aandacht vragen voor de belangen van onze inwoners en zorgen die leven over de effecten van gaswinning. Wij zijn, zoals u bekend, tegen nieuwe gaswinningen en uitbreiding van bestaande gaswinningen.

Achtergrond voorwaarde nulmeting

Tijdens de ontwerpfasen van het winningsplan Oppenhuizen is gebleken dat er sprake is van grote verschillen in de voorspellingen (bodemdaling en bevingen) van Vermilion en een uitgevoerde second opinion. Hieruit leiden wij af dat er in wetenschappelijke kringen geen overeenstemming bestaat over de te verwachten effecten. In het instemmingsbesluit heeft de minister destijds onder de paragraaf 'Ambtshalve wijziging' het volgende overwogen: '*Met name omdat in Oppenhuizen de omgeving daartoe aanleiding geeft*', zal de verplichting tot het uitvoeren van een representatieve nulmeting aan gebouwen (bouwkundige vooropname) als voorschrift worden opgenomen.'

Deze nulmetingen geven zekerheid en duidelijkheid aan de inwoners in de betrokken gebieden. De metingen dragen bij aan het ontzorgen van de inwoners in het gebied omdat de huidige situatie wordt vastgelegd. De metingen dragen bij aan het leveren van een stukje bewijslast.

Dit is onderdeel van de basis van het aantonen van schade en het oorzakelijk verband met de winning van gas. Dit kan dan ook niet vervangen worden door extra versnellingsmeters te plaatsen. Wij zien dan ook het plaatsen van extra versnellingsmeters als een positieve ontwikkeling, maar niet als dit ten koste gaat van de representatieve nulmeting. In die zin adviseren wij u dan ook om de nulmeting zoals in het bestaande besluit is opgenomen in stand te laten.

Aanvullend merken wij nog de volgende punten op:

1. In het instemmingsbesluit van 23 september 2016 heeft de minister het volgende overwogen: *“Met name omdat in Oppenhuizen de omgeving daartoe aanleiding geeft, zal de verplichting tot het uitvoeren van een representatieve nulmeting aan gebouwen (bouwkundige vooropname) als voorschrift in dit besluit worden opgenomen”*. In de nu door de Staatssecretaris aan ons ter advies voorgelegde conceptwijziging van het instemmingsbesluit wordt niet duidelijk uiteengezet waarom in Oppenhuizen de omgeving nu géén aanleiding meer geeft een nulmeting voor te schrijven.
2. Vermilion geeft aan dat het KNMI op 13 maart 2023 per e-mail aan Vermilion akkoord heeft gegeven om te komen tot een adequaat monitoringsnetwerk boven en rond het gasveld Oppenhuizen. De mail van het KNMI is niet aan de stukken bij het aan de orde zijnde adviesverzoek toegevoegd. Wij adviseren u om deze mail alsnog aan de stukken toe te voegen en te delen met de gemeente, provincie en waterschap in het gebied.
3. In uw concept heeft u een ‘kop’ opgenomen ‘Beoordeling van het verzoek tot aanpassing termijn vooropname’. Wij adviseren u na te gaan of deze ‘kop’ juist is.
4. Vervolgens geeft u in deze paragraaf het volgende aan: *‘Burgers die hieraan meewerken en soms zelfs bereid zijn zelf hiervoor kosten te maken, verwachten natuurlijk dat dit hen voordeel oplevert bij eventuele latere beoordeling van schadegevallen. Aangezien in het advies van de Tccb van 6 september 2018 inzake nulmeting aan gebouwen wordt aangegeven dat dit voordeel beperkt zal zijn, dient gewaakt te worden voor valse verwachtingen bij deze burgers.’*
Er wordt niet aangegeven waarom dit voordeel beperkt zal zijn. Een goede nulmeting draagt ons inziens wel degelijk bij aan het opbouwen van een stukje bewijslast.
5. Ook geeft u in deze paragraaf het volgende aan: *‘Daarnaast kan de uitvoering van een opname van de bouwkundige staat van bouwwerken (en het periodiek herhalen daarvan), naast de inbreuk hiervan op de persoonlijke levenssfeer, ook juist leiden tot onrust onder omwonenden.’*
Er wordt niet aangegeven waarom dit leidt tot inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en onrust onder omwonenden. Bovendien geven deze nulmetingen zekerheid en duidelijkheid aan de inwoners in de betrokken gebieden. De metingen dragen bij aan het ontzorgen van de inwoners in het gebied omdat de huidige situatie wordt vastgelegd. De metingen dragen bij aan het leveren van een stukje bewijslast. Dit is onderdeel van de basis van het aantonen van schade en het oorzakelijk verband met de winning van gas.
6. In uw conceptbesluit is aangegeven dat de Staatssecretaris tot de conclusie komt dat het verzoek tot wijziging van het instemmingsbesluit niet leidt tot een andere beoordeling van de effecten op de wijze van winning, bodembeweging en de in het toetsingskader genoemde risico’s. Deze redenatie staat ons inziens los van het doel van de nulmeting, namelijk; het beter kunnen vaststellen van daadwerkelijke schade aan een gebouw of bouwwerk als gevolg van een door gaswinning veroorzaakte bodembeweging ten opzichte van de situatie vóór die bodembeweging.
Bij een nulmeting zal dat ons inziens goed kunnen worden vastgesteld. Bij het alleen toepassen van versnellingsmeters zonder voorafgaande nulmeting is het niet uitgesloten dat daarover discussie ontstaat.
7. De Inspecteur-generaal der Mijnen geeft in het advies van 26 juni 2023 (middelste alinea blz. 3) aan dat inzicht in opgetreden grondversnelling bij een lichte beving aan het aardoppervlak behulpzaam kan zijn bij het beantwoorden van de vraag welke schade hiervan het gevolg kan zijn.
Zoals onder 6 door ons wordt aangegeven is het doel van de nulmeting; het beter kunnen vaststellen van daadwerkelijke schade aan een gebouw of bouwwerk als gevolg van een door gaswinning veroorzaakte bodembeweging ten opzichte van de situatie vóór die bodembeweging. Bij een nulmeting zal dat ons inziens goed kunnen worden vastgesteld. Bij het alleen toepassen van versnellingsmeters zonder voorafgaande nulmeting is het niet uitgesloten dat daarover discussie ontstaat.

8. Verder vragen wij u bij de verdere behandeling van het verzoek in uw communicatie een ieder in de omgeving van het invloedgebied van de voorgenomen gaswinning en de gemeente adequaat en duidelijk (in begrijpelijke taal) te informeren over de aangevraagde wijziging van het winningsplan, wat dit concreet voor de inwoners betekent en welke procedure hiervoor wordt gevolgd.

Wij vragen u af te zien van uw voorgenomen aanpassing van het winningsplan

Zoals uit deze brief blijkt zijn wij tegen de voorgenomen aanpassing van het winningsplan. Deze nulmeting is in het verleden zeer bewust als voorwaarde opgenomen. Het plaatsen van extra versnellingsmeters kan deze nulmeting niet volledig vervangen bij het opbouwen van bewijslast bij schade. Wij adviseren u dan ook het voorschrift over de nulmeting te handhaven én tevens versnellingsmeters toe te passen zoals Vermilion aanvraagt.

Hoogachtend,

namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Súdwest-Fryslân,
de wethouder,

H.R. de Boer